

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 452
van **FREYA SAEYS**
datum: 4 april 2016

aan **JO VANDEURZEN**
VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

Eetstoornissen bij mannen - Hulpverleningsaanbod

Eetstoornissen worden gemakkelijk in verband gebracht met jongeren en vrouwen, maar ook voor mannen blijken ze een probleem te vormen. Het hulpverleningsaanbod is vooral gericht op meisjes, minder op volwassenen en dan in hoofdzaak nog vrouwen.

1. Heeft een minister zicht op de prevalentie van eetstoornissen bij mannen?
2. Is er nood aan een specifieke aanpak van eetstoornissen bij mannen?
3. Ontwikkelde Eetexpert.be als kenniscentrum expertise in de behandeling van mannen met een eetstoornis?
4. Zo ja, bestaat er in Vlaanderen een specifiek aanbod van hulpverlening voor mannen met eetstoornissen en waar is dat te vinden? Is dat specifiek aanbod regionaal gespreid?
5. Waar komen mannen met een eetstoornis vandaag vooral terecht (CAW, CGG, ziekenhuis, huisarts....)?

ANTWOORD

op vraag nr. 452 van 4 april 2016

van **FREYA SAEYS**

1. Precieze cijfers van DSM-diagnoses (Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders) van eetstoornissen bij mannen (of vrouwen) zijn er voor Vlaanderen niet.

Bevolkingsstudies in België (Vlaanderen) geven ons een zicht op het risico van de Vlaming om een eetstoornis te ontwikkelen.

In de nationale gezondheidsenquête (WIV, 2013) werd voor het eerst de SCOFF vragenlijst opgenomen. Dit is een screeningsinstrument, gebaseerd op 5 vragen, dat het risico op een eetstoornis detecteert. Hieruit bleken er bij 8% van de Vlaamse vrouwen en 5% van de Vlaamse mannen signalen van verhoogd risico op een eetstoornis. De prevalentie van deze signalen fluctueert bij Vlaamse mannen tussen 2% en 6%, naargelang de leeftijd (WIV, 2013).

In de nationale voedselconsumptiepeiling van 2014 werd de 'Eating Attitude Test' afgenomen. Dit is eveneens een vragenlijst die signalen van risico's op eetstoornissen detecteert. Uit de resultaten kan geconcludeerd worden dat 4% van de Belgische vrouwen (tussen 10 en 64 jaar) en 3,5% van de Belgische mannen een risico op een eetstoornis zou kunnen hebben. De prevalentie van deze signalen is niet significant verschillend tussen Vlaanderen en Wallonië.

Uit de beschikbare cijfers van de HBSC-studie blijkt dat de lichaamsontevredenheid veel hoger is bij meisjes (11 jarigen: 36% - 13 jarigen: 46% - 15 jarigen: 58%) ten opzichte van jongens (11 jarigen: 26% - 13 jarigen: 28% - 15 jarigen: 28%). Dit is een significant verschil voor elke leeftijdsgroep.

We zien ook meer lijngedrag bij meisjes (11 jarigen: 11% - 13 jarigen: 18% - 15 jarigen: 20%) ten opzichte van jongens (11 jarigen: 10% - 13 jarigen: 9% - 15 jarigen: 9%).

2. Onderzoek naar eetstoornissen richt zich hoofdzakelijk naar vrouwen, wat ook logisch is gezien de genderverdeling. Studies bij mannen zijn niet zo talrijk en doorgaans gebaseerd op zeer kleine aantallen. Het is dus aangewezen om voorzichtig om te springen met die resultaten.

De klinische verschijningsvormen van eetstoornissen bij mannen en vrouwen zijn in hoge mate overlappend. Toch zijn er enkele verschillen bekend. Wanneer mannen een eetstoornis hebben, uit zich dit vaker dan bij vrouwen in excessief sporten en sportprestaties. Mannen kampen ook met een bijkomende stigmatisatie. Het stigma heeft niet enkel betrekking op het lijden aan een psychiatrische stoornis, maar ook op het lijden aan een 'vrouwelijke' stoornis. Dit verhoogt de drempel om hulp te zoeken, wat dan weer gepaard kan gaan met een latere detectie van de eetstoornis. Vroege detectie en snelle behandeling dragen bij tot de herstelkans.

Wat betreft de behandelingsprincipes, kan aangenomen worden dat de algemene principes van de behandeling van eetstoornissen gelijkaardig zijn voor mannen en vrouwen, bijvoorbeeld de principes van 'stepped care' en een multidisciplinaire aanpak. Dit neemt echter niet weg dat er nood is aan bijkomend onderzoek om dit te bevestigen.

3. Eetexpert besteedt op verschillende manieren aandacht aan dit thema. Het kenniscentrum organiseerde reeds trainingen hierrond en gaf aandacht aan dit onderwerp via een nieuwsbrief aan meer dan 4000 Vlaamse professionals. Ook op de website (www.eetexpert.be) worden mannen als specifieke doelgroep bij eetstoornissen onder de aandacht gebracht.
- 4-5. Mannen met eetstoornissen vragen dezelfde zorg als vrouwen. In Vlaanderen bouwden we (conform de aanbevelingen van de Wereldgezondheidsorganisatie) een '*stepped care*' aanbod uit.

Dicht bij huis kunnen mannen met een eetstoornis terecht bij huisartsen, diëtisten, Centra Geestelijke Gezondheidszorg (CGG) en de Centra voor Algemeen Welzijnswerk (CAW). Regionaal is er een gespecialiseerd aanbod van psychologen, psychiaters, CGG, diëtisten, en algemene ziekenhuizen en op Vlaams niveau is er een aanbod van gespecialiseerde residentiële teams.

Niettemin is het zo dat voor heel wat mannen de drempel om hulp te zoeken hoger ligt door het dubbele stigma dat een eetstoornis met zich meebrengt (zie deelantwoord 2).

Op dit ogenblik kunnen mannen residentieel terecht in volgende gespecialiseerde teams:

- Universitair Psychiatrisch Centrum KU Leuven (UZ Leuven) (vanaf 16 jaar)
- Eetstoornisafdeling UZ Gent (vanaf 15 jaar)

Jongens (kinderen en jongeren) kunnen terecht in:

- Kinder- en Jeugdpsychiatrie UZ Leuven (tot 16 jaar)
- Eetkliniek van het UZ Leuven (zorgprogramma binnen de kinderafdeling)
- Kinder- en jeugdpsychiatrie UZ Gent (6-18 jaar)
- Universitaire Kinder- en Jeugdpsychiatrie Ziekenhuisnetwerk Antwerpen (kinderen en jongeren)
- Kinderpsychiatrie UZ Brussel - eetkliniek (6-17 jaar)

Eetexpert krijgt regelmatig aanmeldingen van mannen die hulp zoeken voor een eetprobleem.

De verwijshulp die hierbij wordt aangeboden is dezelfde als deze bij vrouwen: een multidisciplinair aanbod van gespecialiseerde diëtisten en andere zorgverstrekkers in de regio, aangevuld met de dichtstbijzijnde centra geestelijke gezondheidszorg.

Precieze cijfers over de spreiding van mannelijke eetstoornispatiënten over de verschillende zorginstanties zijn er niet.